

ROMÂNIA

DOSAR NR. 1844/2/2012

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECTIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCALSENTINȚA CIVILĂ NR. 267
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 22.01.2013
CURTEA COMPUSĂ DIN:

PREȘEDINTE:

GREFIER:

Pe rol se află în pronunțare acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta **AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE** în contradictoriu cu pârâții **COMISIA DE CERCETARE A AVERILOR DE PE LÂNGĂ CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, BRĂDIȘTEANU ȘERBAN ALEXANDRU, STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE** având ca obiect „anulare act administrativ”.

Dezbaterile orale ale părților au fost consemnate în încheierea de ședință din data de **15.01.2013** ce face parte integrantă din prezenta, când instanța având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să depună la dosar concluzii scrise a amânat pronunțarea la data de **22.01.2013** când a pronunțat următoarea sentință:

CURTEA

Prin acțiunea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 06.03.2012 ,reclamanta Agenția Națională de Integritate, în contradictoriu cu Comisia de verificare a averilor de pe lângă Curtea de Apel București, a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea Ordonanței nr. nr.1/11 martie 2011 emisă de Comisia de verificare a averilor de pe lângă Curtea de Apel București, constituită în baza Legii nr.115/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În motivare ,reclamanta a aratat ca pârâta Comisia de verificare a averilor de pe lângă Curtea de Apel București și-a fundamentat considerentele ordonanței pe faptul că toată „cercetarea efectuată de către Agenția Națională de Integritate s-a efectuat în baza Legii 176/2010”, fapt care a condus la soluția nelegală și vădit netemeinică de admitere a excepției prescripției dreptului material la acțiune.

În acest sens ,reclamanta învederează ca întreaga procedură de verificare s-a efectuat în baza dispozițiilor Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, în vigoare la data declanșării procedurii de verificare, așa cum reiese din întregul probatoriu administrat.

Prin urmare, conform principiului tempus regit actum, se apreciază că prezentei cauze nu îi sunt aplicabile dispozițiile art.11 din Legea nr.176/2010.

Pe de altă parte, potrivit art.34 alin.(3) din Legea nr.176/2010:

„(3) Probele administrate și actele procesuale efectuate la instanțe și organe de urmărire penală înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi se mențin.”

De asemenea, reclamanta susține ca afirmația paratei potrivit căreia își găsesc aplicabilitatea normele generale referitoare la termenele de prescripție aplicabile oricărei forme, de răspundere civilă delictuală, respectiv termenul general de 3 ani prevăzut de art.3 din Decretul - Lege 167/1958, nu poate fi primită . Legea nr. 144/2007, sub imperiul căreia s-a desfășurat verificarea averii persoanei în cauză, nu prevedea niciun termen de prescripție a controlului averii persoanei care a ocupat o funcție sau demnitate publică, singura condiție fiind aceea potrivit căreia verificarea averii persoanei cercetate să se raporteze doar la respectiva perioada de timp.

În același context, este reamintită practica constantă a instanțelor judecătorești și în mod special a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, după admiterea excepției de neconstituționalitate conform deciziei nr.415 din 14 aprilie 2010 a Curții Constituționale, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Capitolului I „Dispoziții generale” (art.1-9), ale art.11 lit.e), f) și g), ale art.12 alin.(2), ale art.13, ale art.14 lit.c), d), e) și f), ale art.17, ale art.38 alin.(2) lit.f), g) și h), ale art.42 alin.(2), (3) și (4), ale Capitolului VI „Verificarea averilor, a conflictelor de interese și a incompatibilităților” (art.45-50) și ale art.57 din Legea nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010; menținând cauzele pe rolul instanțelor de judecată, în considerarea dispozițiilor art.147 din Constituția României, republicată, a procedat la administrarea probelor și judecarea în continuare a cauzelor.

Astfel, prin Decizia nr. 6175/20.12.2011, în cauza privind sesizarea Agenției Naționale de Integritate referitor existența unor diferențe nejustificate în cazul persoanei cercetate Vlăsceanu Gheorghe Codruț, agent de poliție în cadrul I.P.J. Argeș, prin respingerea recursului pârâtului, ca nefondat, a consacrat caracterul irevocabil al sentinței nr.190/R - CONT din 04.11.2009 pronunțată de Curtea de Apel Pitești privind „confiscarea sumei de 458.805 Euro, 1580 USD și 29.345 lei din averea pârâtului Vlăsceanu Gheorghe Codruț.”

Prin Decizia nr. 5861/6.12.2011, în cauza privind sesizarea Agenției Naționale de Integritate privind existența unor diferențe nejustificate în cazul persoanei cercetate Zidaru Daniel, agent de poliție în cadrul I.P.J. Argeș, prin respingerea recursului, ca nefondat, a consacrat caracterul irevocabil al sentinței nr.286/F.CONT/18.05.2011, pronunțată de Curtea de Apel Pitești privind confiscarea sumelor de 61.650 Euro și de 9.980 lei din averea numitului Zidaru Daniel, sume a căror dobândire nu are caracter justificat.

În aceste condiții, soluția corectă ar fi fost de trimitere a cauzei la Curtea de Apel București, instanța urmând să exercite controlul jurisdicțional în prezenta cauză.

În ședința publică din data de 18.09.2012, Curtea, în temeiul art.16¹ din Legea 554/2004, a dispus introducerea în cauză, în calitate de pârâți, a părților din procedura derulată în fața Comisiei de cercetare a averilor, respectiv Brădișteanu Șerban Alexandru și Statul Roman prin Ministerul Finanțelor Publice.

Pârâțul Brădișteanu Șerban Alexandru nu a formulat întâmpinare, însă, la termenul din data de 15.01.2013, a **invocat excepția necompetenței materiale a Curții de Apel București și excepția inadmisibilității acțiunii.**

În ședința publică din data de 15.01.2013, Curtea s-a pronunțat asupra excepției necompetenței materiale, respingând-o ca nefondată.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut că în cauză nu este aplicabil criteriul rangului autorității emitente instituit de art.10 din Legea 554/2004.

Curtea a apreciat că, de vreme ce dispozițiile Legii 115/1996, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea 176/2010, stabilesc ca, urmare a evaluării probatoriului administrat, comisia de cercetare investeste curtea de apel cu soluționarea cauzei prin ordonanță motivată, și pentru ipoteza în care se emite o ordonanță de soluționare a cererii pe cale de excepție, competența de a cenzura acest din urma act, pentru un argument de analogie, nu poate aparține decât aceleiași curți de apel.

Intr-adevăr, Curtea reține că, în conformitate cu prevederile art.35 din Legea nr.176/2010, Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistralilor, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, a fost modificată și completată, iar potrivit art.10⁴ alin.1 și 2, „(1) Comisia de cercetare hotărăște cu majoritate de voturi, în cei mult 3 luni de la data sesizării, pronunțând o ordonanță motivată, prin care poate dispune:

- a) *trimiterea cauzei spre soluționare curții de apel în raza căreia domiciliază persoana a cărei avere este supusă controlului, dacă se constată, pe baza probelor administrate, că dobândirea unei cote-părți din aceasta sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter justificat;*
- b) *clasarea cauzei, când constată că proveniența bunurilor este justificată;*
- c) *suspendarea controlului și trimiterea cauzei parchetului competent, dacă în legătură cu bunurile a căror proveniență este nejustificată rezultă săvârșirea unei infracțiuni”*

(2) *Ordonanța de clasare se comunică părților și parchetului de pe lângă curtea de apel în raza căreia funcționează comisia de cercetare său, după caz, parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori organelor fiscale."*

Deși nu există o reglementare expresă privitoare la instanța competentă a cenzura legalitatea ordonantei prin care se constata intervenirea prescripției dreptului de formulare a cererii de cercetare a averii persoanei, Curtea retine că, de vreme ce curtea de apel este competentă a soluționa fondul cauzei, nu există nicio justificare rezonabilă ca analizarea soluției date excepției anterior menționate să fie făcută de tribunal, ca instanța cu plenitudine de competență în materia contenciosului administrativ.

Cat privește **excepția inadmisibilității**, Curtea retine că argumentarea pârâtului s-a circumscris împrejurării ca dispozițiile legale nu prevad posibilitatea contestării ordonantei de felul aceleia care face obiectul prezentei cauze.

Referitor la această excepție, Curtea subliniază ca lipsa menționării exprese a posibilității de contestare a actului în discuție nu are semnificația propusă de către parata, anume inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ.

În acest sens, Curtea retine că, potrivit art.2 alin.1 lit. f din legea 554/2004, contenciosul administrativ este definit ca activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim.

În cauza, reclamanta solicită cenzurarea unui act administrativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, pe baza dispozițiilor Legii 115/1996, cu modificările și completările ulterioare, iar obiectul acțiunii se circumscrie în mod neechivoc aceluia reglementat la art.8 din legea 554/2004.

Prin urmare, Curtea va respinge ca nefondată excepția inadmisibilității invocată de către parat.

În continuare, Curtea trecând la analiza legalității și temeiniciei ordonantei nr.1

/11.03.2011, constata următoarele:

Prin adresa DNA nr.2102/C/2007 înregistrată la Curtea de Apel București – Comisia de cercetare a averilor de pe lângă această instanță la data de 13.12.2007 s-a solicitat în temeiul dispozițiilor art.9 din Legea 115/1996 declanșarea procedurii de cercetare a averii dobândite de Brădișteanu Șerban Alexandru în perioada 2001 – 2006, fost senator în Parlamentul României în legislatura 200 – 2004 și președinte al Comisiei de Evaluare pentru achiziționarea echipamentelor medicale de înaltă performanță necesare dotării unităților sanitare din rețeaua Direcției Generale a Penitenciarelor.

În motivarea în fapt a actului de sesizare s-a arătat în esență că Brădișteanu Șerban Alexandru a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 rap.la art.248/1 C.penal, art.17 alin.1 lit.d din Legea 78/2000, art.254 alin.1 C.penal rap.la art.6 din Legea 78/2000 reținându-se că în calitatea sa de președinte al Comisiei de Evaluare în cadrul licitației organizate de Ministerul Justiției în anul 2001 pentru achiziția unor echipamente medicale necesare dotării unităților sanitare din cadrul Direcției Generale a Penitenciarelor și a Spitalului Profesor Dr.Constantin Agelescu a încălcat cu bună știință dispozițiile legale în materia achizițiilor publice și a oferit în mod arbitrar punctaje favorabile unor anume grupuri de firme, favorizând astfel patru firme furnizoare de echipamente, cu consecința prejudicierii Administrației Naționale a Penitenciarelor.

În schimbul favorizării unor grupuri de firme persoana menționată a primit drept mită în perioada 3.05.2002 – 9.01.2003 diverse sume de bani în valută.

S-a arătat, de asemenea, că urmare a săvârșirii acestor infracțiuni numitul Brădișteanu Alexandru Șerban a achiziționat mai multe bunuri imobile și mobile, achiziționare care conduce la concluzia caracterului nelegal al dobândirii acestora în raport de declarația de avere completată de acesta la începutul mandatului de senator (sfârșitul anului 2000) și de declarația de avere dată la încheierea mandatului de senator la 8.12.2004.

Se susține că în cauză există indicii certe că bunurile nu au fost dobândite licit date fiind venituri nete cu care acesta figurează în evidențele fiscale declarate.

Prin încheierea pronunțată în ședința în Camera de Consiliu la 14.02.2008 Comisia de cercetare a averilor constituită în baza Legii 115/1996 a admis excepția de necompetență materială și

a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Agenției Naționale de Integritate, reținând incidența în cauză a dispozițiilor art.60 alin.1 lit.a din Legea 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate și având în vedere intrarea în vigoare a acestor dispoziții legale la 21.05.2007, precum și data formulării actului de sesizare a Comisiei, respectiv 13.12.2007.

La 17.09.2008 Agenția Națională de Integritate a sesizat Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal cu soluționarea aceleiași cereri, instanța dispunând prin încheierea de la 28.09.2010 trimiterea spre competență soluționare Comisiei de Cercetare a Averilor de pe lângă Curtea de Apel București constituită potrivit Legii 115/1996 având în vedere dispozițiile deciziei Curții Constituționale 415/14.04.2010 publicată în Monitorul Oficial al României nr.294 din 5.05.2010 prin care, în esență, s-a stabilit că dispozițiile Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate sunt neconstituționale în măsura în care prevăd competența acestei autorități de a efectua și întocmi acte de cercetare și de constatare referitoare la verificarea averilor, a conflictelor de interese și a incompatibilităților.

La data de 23.02.2011, pârâțul Brădișteanu Șerban Alexandru a invocat excepția prescripției dreptului material al acțiunii în raport cu disp.art.11 din Legea 176/2010, arătând în esență că legiuitorul a stabilit un termen de 3 ani de la data încetării funcției publice în care agenția poate efectua un control retroactiv în ceea ce privește modalitatea dobândirii de către o persoană a averii.

Prin Ordonanța nr. 1 din data de 11 martie 2011 pronunțată de Comisia de cercetare a averilor din cadrul Curții de Apel București, a fost admisă excepția prescripției dreptului material la acțiune și s-a constatat prescris dreptul reclamantei AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE de formulare a cererii de cercetare a averii pârâțului BRĂDIȘTEANU ȘERBAN-ALEXANDRU.

Pentru a pronunța această soluție, Comisia a reținut următoarele:

„Perioada verificată în ceea ce privește caracterul licit sau ilicit al dobândirii averii de către aceasta, este reprezentată de intervalul 2000 – 2004, astfel cum reiese din adresa inițială a DNA nr.2102/C/2007.

În această perioadă s-a circumscris mandatului numitului Brădișteanu Șerban Alexandru de senator în cadrul Parlamentului României, mandat care astfel cum reiese atât din susținerile DNA și ulterior ale ANI, dar și prin înscrisul existent la fila 307 – volumul I dosar 1532/2/2009 ANI s-a încheiat la 8.12.2004, prin depunerea de către persoanele cărora le incumba o asemenea obligație potrivit dispozițiilor Legii 115/1996 a declarației de avere la încheierea unui mandat care presupunea exercitarea unei funcții publice.

Așadar, perioada supusă verificării modalității de dobândire licite sau ilicite a averii de către numitul Brădișteanu Șerban Alexandru, în considerarea calității sale de senator în cadrul Parlamentului României, se încheie cel târziu la data de 8.12.2004 prin depunerea declarației de avere obligatorie potrivit dispozițiilor Legii 115/1996.

Această dispoziție legală care impunea persoanelor care exercitau funcții ce implicau demnități publice a fost preluată și în art.4 alin.3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, legiuitorul înțelegând ca, de data începerii sau a finalizării unui mandat care implică exercitarea unei demnități publice să lege anumite consecințe juridice sau sancțiuni de aceeași natură.

Reținând așadar că potrivit dispozițiilor legale aplicabile în cauză la data declanșării procedurilor de verificare a averii numitului Brădișteanu Șerban Alexandru, mandatul acestuia de senator se încheie la 8.12.2004, Comisia urmează a se pronunța asupra succesiunii în timp a dispozițiilor legale care au reglementat intervalul de timp în interiorul căruia organele abilitate aveau dreptul de a declanșa această procedură de cercetare.

Astfel, sesizarea inițială a Direcției Naționale Anticorupție adresată Comisiei de Cercetare a Averilor de pe lângă Curtea de Apel București a fost formulată și înregistrată la 13.12.2007, în condițiile în care această procedură era reglementată de Legea 115/1996 care la acel moment nu prevedea existența vreunui termen în interiorul căruia să poată fi realizată o astfel de cercetare.

Potrivit principiilor generale care reglementează acest gen de situații juridice, Comisia apreciază că în cauză își găsesc aplicabilitatea normele generale referitoare la termenele de prescripție aplicabile oricărei forme de răspundere civilă delictuală, respectiv termenul general de 3 ani prevăzut de art.3 din Decretul - Lege 167/1958.

Sucesiunea cronologică a actelor normative cu incidență în domeniul procedurii de cercetare a averilor persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, respectiv dispozițiile art.11 din Legea 176/2010 (lege sub imperiul căreia Agenția Națională de Integritate a continuat procedura de cercetare a averii numitului Brădișteanu Șerban Alexandru) confirmă existența unui astfel de termen în sensul că aceste dispoziții legale stipulau termenul de 3 ani de la data încetării exercitării funcției publice în care organismele abilitate beneficiau de dreptul de a efectua acte de cercetare a averii unei persoane.

Ulterior, dispozițiile art.34 alin.1 din Legea 176/2010 adoptate ca urmare a efectelor deciziei Curții Constituționale nr.415/14.04.2010 precizează imperativ faptul că verificările aflate în curs de desfășurare la Agenție la data intrării în vigoare a prezentei legi continuă potrivit procedurii prevăzute de aceasta, reglementările legale cu incidență în cauză fiind reprezentate de art.1 alin.1 din același act normativ care stipulează că activitatea de evaluare a declarației de avere, a modificărilor patrimoniale, de evaluare a conflictelor de interese și incompatibilităților se efectuează pe durata exercitării funcțiilor ori a demnităților publice, cât și în decursul a trei ani după încetarea acestora.

Comisia reține așadar că cererea inițială a organismului competent în procedura de declanșare a cercetării averilor la acea dată (Direcția Națională Anticorupție) s-a realizat sub imperiul unei legi (Legea 115/1996) care nu prevedea expres un termen în care se putea exercita dreptul de sesizare al Comisiei de Cercetare a Averilor de pe lângă Curtea de Apel București, astfel încât, analizând din această perspectivă și potrivit dispozițiilor procedurale comune, termenul era cel prevăzut în dreptul comun, respectiv 3 ani de la momentul încetării funcției care presupunea exercitarea unei demnități publice de către persoana a cărei avere era cercetată.

Ulterior, cercetarea efectuată de către Agenția Națională de Integritate s-a efectuat în baza Legii 176/2010 care în art.11 stabilea termenul de 3 ani pentru efectuarea activității de evaluare și implicit de cercetare a declarațiilor de avere după încetarea funcțiilor sau demnităților publice.

Concluzionând, Comisia reține că mandatul de senator în Parlamentul României a numitului Brădișteanu Șerban Alexandru s-a încheiat din perspectiva dispozițiilor legale care reglementează integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice la 8.12.2004 potrivit declarației de avere depusă de acesta, iar sesizarea inițială a organismelor competente în soluționarea cererilor având ca obiect caracterul licit sau ilicit al dobândirii averii a fost formulată și înregistrată la 13.12.2007, cu depășirea termenului de 3 ani de la încetarea mandatului prevăzut de dispozițiile legale în vigoare la acea dată în care putea fi dispusă o activitate de evaluare în sens larg a modalității de dobândire a averii de către acesta. ”

Solutia de admitere a exceptiei prescrierii dreptului material la actiune este ,în opinia Curtii ,nelegala.

Curtea constata ca în mod corect s-a retinut ca ,la momentul sesizarii Comisiei de cate DNA (în data de 13.12.2007), Legea nr.115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici,nu prevedea existenta vreunui termen in interiorul caruia sa poata fi realizata o asemenea cercetare ,însă concluzia că în speță ar fi aplicabil termenul general de prescripție de 3 ani, reglementat de art.3 din Decretul-lege nr.167/1958, este lipsita de suport legal , în condițiile în care Decretul nr. 167/1958 vizează raporturile juridice civile de drept privat, și nu de drept public, în sfera căruia se regăsește dreptul ANI de a solicita cercetarea averilor.

În acest sens, art. 1 din Decretul nr. 167/1958 se referă la dreptul la acțiune având un obiect patrimonial, care se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege. Or, așa cum s-a arătat, incidenta Decretului nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă în *materia raspunderii civile delictuale* este exclusă, termenul general de 3 ani fiind aplicabil doar drepturilor la acțiune care au un caracter patrimonial, din sfera dreptului privat, situatie neregasita in cauza.

Tot astfel ,referirea Comisiei la dispozitiile Legii 176/2010 ,care la art.11 alin.1 reglementeaza termenul in care poate fi efectuata activitatea de evaluare a declarației de avere, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite existente în perioada exercitării funcțiilor ori demnităților publice,face abstractie de principiul constitutional al neretroactivitatii legii (art. 15 alin.2 din Constitutia Romaniei).

O lege noua nu isi poate intinde efectele asupra raporturilor nascute înainte intrarii sale in vigoare(nu retroactiveaza) ,ratiunea instituirii principiului neretroactivitatii legii avand in vedere faptul că stabilitatea ordinii de drept se poate asigura doar dacă dispozițiile legale sunt pentru viitor,

deoarece, legiuitorul nu poate obliga subiectul să aibă o anumită conduită care nu este prescrisă într-o normă de drept.

Prin urmare, Curtea constata ca ordonanta atacata este nelegala si, pe cale de consecinta, va dispune anularea acesteia si, intrucat Comisia de verificare a averilor de pe langa Curtea de Apel Bucuresti nu a realizat controlul cu care a fost investita, va dispune retrimiteria dosarului în acest scop.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge excepția inadmisibilității ca nefondată.

Admite acțiunea formulată de reclamanta **AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE** cu sediul în București, Bd.Lascăr Catargiu, nr.15,sector 1 în contradictoriu cu pârâții **COMISIA DE CERCETARE A AVERILOR DE PE LÂNGĂ CURTEA DE APEL BUCUREȘTI** cu sediul în București, Splaiul Independenței, nr.5,sector 4, **BRĂDIȘTEANU ȘERBAN ALEXANDRU** cu domiciliul ales la sediul Cabinetului de avocat „Daniel Caraman” ,în București, Sector 2 [REDACTED], **STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE** cu sediul în București, str.Apolodor, nr.17,sector 3.

Anulează Ordonanța nr.1/11.03.2011 emisă de Comisia de verificare a averilor de pe lângă Curtea de Apel București și trimite dosarul acestei Comisii în vederea realizării controlului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, **22.01.2013**.

WWW.JURIS